

17.04.2014

Huvide konflikt

Mis see on?

Huvide konflikt on ametiisiku ametikohustuste ja erahuvide vastuolu, kus erahuvid võivad mõjutada ametikohustuste täitmist (OECD, 2005, asja olemuse kohta pikemalt vt OECD käsiraamatust „Huvide konflikti käsitlemine avalikus sektoris“). Ametiisikul või tema lähedasel on isiklik huvi otsuses või toimingus, mida ta ise peab tegema või mida ta saab mõjutada.

Tehingutes iseendaga on adressaadiks või teiseks osaliseks ametiisik ise või temaga [seotud isik](#).

Peamised huvide konflikti valdkonda reguleerivad õigusaktid on korruptsioonivastane seadus (KVS), avaliku teenistuse seadus (ATS) ja kohaliku omavalitsuse korralduse seadus (KOKS). Mõningate ametikohtade puhul tuleb arvestada ka eriseadustega, näiteks politseiametnikud (politsei- ja piirivalve seadus), prokurörid (prokuratuuriseadus), kohtunikud (kohtute seadus), valitsuse liikmed (Vabariigi Valitsuse seadus) jne.

Huvide konflikt ise tegelikult ei ole korruptsioonivorm, vaid tegemist on olukorraga, mis võib viia korruptsioonini.

Huvide konflikti või selle riski vähendamiseks või maandamiseks kasutatakse konflikti vältimist tegevus- ja toimingupiirangutega, enesetaandamise kohustust, huvide avaldamist, eetikakoodekseid, sõltumatuid komisjone jne. Vt ka onupojapoliitika, pöörduste efekt.

Näiteid

Poeg kontrollib ministeeriumis ema tööd

Ministeeriumi ehitusosakonna juhataja teostab kontrolli oma ema juhitava firma üle, mis teeb töid ministeeriumi haldusalas.

Ministeeriumi kantsler tellib ministeeriumile ajalehte, mille väljaandjaks on tema osalusega ettevõtte.

Kohaliku omavalitsuse ametnik, kelle vend on aktiivne MTÜ-liige, suunab projektirahasid vennaga seotud MTÜ-sse.

Kohaliku omavalitsuse liige, kelle abikaasa töötab kohaliku kooli direktorina, suunab investeeringuid abikaasaga seotud kooli.

Karistus

KVS § 19

Karistus: trahv kuni 200 trahviühikut

Toome näite:

Karistus:

KarS § 300-1 (suures ulatuses = kehtiv
alampalgamäär X 100)
Karistus: rahaline karistus või vangistus

Allikas URL: <https://www.korruptsioon.ee/et/korruptsioonivormid/huvide-konflikt>